

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีการศึกษา 2568
รหัสวิชา/ชื่อวิชา สพ.312 การจัดการรายการณ์ในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์สุขภาพ
และการแพทย์ Section 4500/01 (3 หน่วยกิต)
หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	โทรศัพท์	e-mail	ห้องพัก
4500/01	รองศาสตราจารย์ ดร. วิไลภรณ์ โคตรบึงแก	081-932-0779	kaewilai@tu.ac.th	สค. 711

วัน/เวลา/ห้องบรรยาย วันอังคาร เวลา 13:30-16:30 ห้อง สค.302

วันสอบไล่ 28 พ.ย.2568 (เช้า) เวลา 09:00 - 12:00

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา รองศาสตราจารย์ ดร. วิไลภรณ์ โคตรบึงแก

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ห้อง 711

โทร. 081-932-0779

อีเมล kaewilai@tu.ac.th; kaewilai@hotmail.com

คำอธิบายรายวิชา

ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง บทบาทของผู้จัดการรายการณ์ กระบวนการจัดการรายการณ์ การจัดทำแผนการพัฒนาหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพรายบุคคล เครือข่ายและทรัพยากรทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการรายการณ์สำหรับกลุ่มเป้าหมายของงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์หรือสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยเรื้อรัง และคนพิการ (มีการศึกษาดูงาน)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของนักศึกษาต่อความหมาย หลักการ ขั้นตอนพื้นฐานของการจัดการรายการณ์ในบริบทสุขภาพและการแพทย์
2. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ และวิชาชีพอื่นๆในการจัดการรายการณ์

วิธีการเรียนการสอน

1. บรรยายหลักการและทฤษฎี และการอภิปราย
2. การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับนักสังคมสงเคราะห์ หรือ กิจกรรมเสริมความรู้และประสบการณ์อื่นๆ เช่น การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษา
3. ฝึกปฏิบัติทักษะที่สำคัญสำหรับผู้จัดการรายกรณี เช่น การจัดทำแผนพัฒนารายบุคคลและการประสานทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้			3. ทักษะทาง ปัญญา			4. ทักษะ ความ สัมพันธ์			5. ทักษะการ วิเคราะห์			6. ทักษะการปฏิบัติ ทางวิชาชีพ			
1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4
●		●	●	●		●			●		●		●					○	●	●

หมายเหตุ: รายละเอียดผลการเรียนรู้จากหลักสูตร (Curriculum Mapping) ดูรายละเอียดได้จากหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563)

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ (100 คะแนน)

1. การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและงานเดี่ยวตามที่ได้รับมอบหมาย	30	คะแนน
2. การจัดทำแผนการจัดการรายกรณี (งานกลุ่ม) และการนำเสนอ	20	คะแนน
3. การจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร/หน่วยงาน (งานกลุ่ม)	20	คะแนน
4. สอบปลายภาค	30	คะแนน
รวม	100	คะแนน

การตัดเกรดแบบอิงกลุ่ม โดยพิจารณาการกระจายตัวแบบปกติ (Normal Distribution)

นโยบายการเรียนการสอนในชั้นเรียน

1. ข้อบังคับข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2561 กำหนดว่า นักศึกษาที่มีเวลาเรียนตลอดภาคการศึกษาในรายวิชาใดไม่ถึงร้อยละเจ็ดสิบของเวลาเรียนในรายวิชานั้นทั้งหมดหรือตามที่กำหนดไว้ในรายวิชาหรือข้อกำหนดหลักสูตร ไม่มีสิทธิเข้าสอบไล่ในรายวิชานั้น

เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นอันมิใช่ความผิดของนักศึกษาผู้นั้น ดังนั้น การขาดเรียนต้องมีใบลาจึงจะไม่นับเป็นการขาดตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2. การขาดเรียนเนื่องจากป่วยต้องมีใบรับรองแพทย์การลาจึงต้องได้รับการพิจารณาอนุมัติจากผู้สอนล่วงหน้า
3. ในกรณีที่นักศึกษาขาดเรียนเกินข้อ 1 นั้น นักศึกษาอาจจะสามารถส่งงานเพิ่มเติมหรือขอชดเชยการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนได้โดยต้องเป็นงานลักษณะเดียวกันหรือที่สามารถเทียบเคียงได้กับงานที่เป็นกิจกรรมในชั้นเรียนเท่านั้น
4. นักศึกษาเข้าชั้นเรียนตรงเวลาโดยการเข้าเรียนสายในแต่ละครั้งผู้สอนมีสิทธิจะหักคะแนนการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
5. นักศึกษาไม่ใช่โทรศัพท์ระหว่างเรียนและเปลี่ยนเป็นระบบสั่น ในกรณีฉุกเฉินหรือมีความจำเป็นให้นักศึกษาออกไปใช้โทรศัพท์ภายนอกห้องเรียนได้แต่ไม่ควรเกิน 5 นาที
6. นักศึกษาเคารพและให้เกียรติอาจารย์ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นโดยการแสดงออกถึงความตั้งใจและแสดงความคิดเห็นหรือรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยยึดถือหลักของการเคารพและให้เกียรติผู้อื่น
7. ผู้สอนจะรับงานที่นักศึกษาส่งตามเวลาที่กำหนดเท่านั้น
8. ขอความร่วมมือนักศึกษาแต่งกาย “สุภาพ” เข้าห้องเรียนและห้องสอบ
9. หากนักศึกษามีข้อสงสัยในเนื้อหาของวิชาหรือต้องการความช่วยเหลืออื่นๆจากอาจารย์ผู้สอนโปรดนัดหมายเพื่อพูดคุยกับอาจารย์ผู้สอนตามเบอร์โทรศัพท์และอีเมลที่ให้ไว้
10. นักศึกษาที่มีความพิการหรือข้อจำกัดทางด้านสุขภาพ ให้แจ้งผู้สอนตั้งแต่คาบแรกเกี่ยวกับข้อจำกัดที่มีและการอำนวยความสะดวกที่สมเหตุสมผล (Reasonable accommodation)

จริยธรรมในชั้นเรียนและทางวิชาการ

นักศึกษาผู้ซึ่งจะสำเร็จเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ ควรยึดถือหลักปฏิบัติดังต่อไปนี้อย่างเคร่งครัด

1. นักศึกษาไม่นำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาใช้ประโยชน์โดยไม่อ้างอิงตามหลักวิชาการ
2. การลอกข้อสอบหรือทุจริตในการสอบถือเป็นความผิดร้ายแรงและอาจถูกพิจารณาให้ออกจากสถานภาพการเป็นนักศึกษา

แผนการเรียนการสอน

วัน/เดือน/ปี	เนื้อหาการเรียน	วิธีการสอน	ผู้บรรยาย
ครั้งที่ 1 5 ส.ค. 2568	-แนะนำวิชาและวัตถุประสงค์ของการศึกษา และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียน การสอน -การสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนผู้สอน	- บรรยายประกอบ PowerPoint - อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น - กิจกรรมในชั้นเรียน	รศ. ดร. วิไลภรณ์
12 ส.ค. 2568 วันหยุดราชการ			
ครั้งที่ 2 19 ส.ค. 2568	- สถานการณ์ระบบบริการด้านสุขภาพและ ความสำคัญของการจัดการรายกรณี - การดูแลต่อเนื่องและระยะยาว - การดูแลอย่างเป็นองค์รวมและบริการที่ ครอบคลุม	- บรรยายประกอบ PowerPoint - อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น - กรณีศึกษา - กิจกรรมในชั้นเรียน	รศ. ดร. วิไลภรณ์
ครั้งที่ 3 26 ส.ค. 2568	ทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการรายกรณีทางสังคมสงเคราะห์ - Systems Theory - Ecological Perspective - Person-in-Environment (PIE) Theory	- บรรยายประกอบ PowerPoint - อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น - กิจกรรมในชั้นเรียน	รศ. ดร. วิไลภรณ์
ครั้งที่ 4 2 ก.ย. 2568	ทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการรายกรณีทางสังคมสงเคราะห์ (ต่อ)	- บรรยายประกอบ PowerPoint - อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น - กิจกรรมในชั้นเรียน	รศ. ดร. วิไลภรณ์
ครั้งที่ 5 9 ก.ย. 2568	- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการรายกรณี ในบริบทสุขภาพ ที่มา ความสำคัญ พัฒนาการของ หลักการ วิธีการจัดการรายกรณี ประโยชน์ของการ จัดการรายกรณี และตัวอย่างกระบวนการ ปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับสหวิชาชีพอื่นๆ - มาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้จัดการราย กรณี (ตัวอย่างจาก NASW)	- บรรยายประกอบ PowerPoint - อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น - กิจกรรมในชั้นเรียน	รศ. ดร. วิไลภรณ์

วัน/เดือน/ปี	เนื้อหาการเรียน	วิธีการสอน	ผู้บรรยาย
ครั้งที่ 6 16 ก.ย. 2568	ศึกษาดูงานการจัดการรายกรณีในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ (ฝ่ายกาย)	- บรรยาย - การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการรายกรณี และเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษา - มอบหมายการบ้าน/ใบงาน	รศ. ดร. วิไลภรณ์/ วิทยากร
สัปดาห์ของการสอบกลางภาค วันที่ 21 – 28 กันยายน 2568			
ครั้งที่ 7 30 ก.ย. 2568	ศึกษาดูงานการจัดการรายกรณีในงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ (ฝ่ายจิต)	- บรรยาย - การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการรายกรณี และเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษา - มอบหมายการบ้าน/ใบงาน	รศ. ดร. วิไลภรณ์/ วิทยากร
ครั้งที่ 8 7 ต.ค. 2568	- การจัดทำแผนรายบุคคล (Individualized Plan) หลักการ วิธีการ และกระบวนการจัดทำแผนรายบุคคลให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้ใช้บริการ	- บรรยาย - อภิปรายแลกเปลี่ยน - กิจกรรมในชั้นเรียน	รศ. ดร. วิไลภรณ์
ครั้งที่ 9 14 ต.ค. 2568	ทักษะสำคัญของผู้จัดการรายกรณี	- บรรยาย - อภิปรายแลกเปลี่ยน - กิจกรรมในชั้นเรียน	รศ. ดร. วิไลภรณ์
ครั้งที่ 10 21 ต.ค. 2568	ฝึกปฏิบัติการจัดทำแผนรายบุคคล	- กิจกรรมกลุ่มในหรือนอกชั้นเรียน	รศ. ดร. วิไลภรณ์
ครั้งที่ 11 28 ต.ค. 2568	- นำเสนอแผนการจัดการรายกรณี - ทักษะที่สำคัญในการจัดการรายกรณี	- นำเสนอแผนฯ - อภิปรายแลกเปลี่ยน	รศ. ดร. วิไลภรณ์
ครั้งที่ 12 4 พ.ย. 2568	เครือข่ายทางสังคมและทรัพยากรทางสังคม (Social network and social support) - แนวคิดสำคัญ และความเชื่อมโยงกับการจัดการรายกรณี	- บรรยาย - กิจกรรมในชั้นเรียน - อภิปรายแลกเปลี่ยน	รศ. ดร. วิไลภรณ์

วัน/เดือน/ปี	เนื้อหาการเรียน	วิธีการสอน	ผู้บรรยาย
ครั้งที่ 13 11 พ.ย. 2568	- ค้นคว้านอกชั้นเรียน จัดทำ ฐานข้อมูล ทรัพยากร/หน่วยงาน (Directory) หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด	- ค้นคว้านอกชั้นเรียน	รศ. ดร. วิไลภรณ์
ครั้งที่ 14 18 พ.ย. 2568	- นำเสนอฐานข้อมูล (Directory) หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด	- ค้นคว้านอกชั้นเรียน	รศ. ดร. วิไลภรณ์
ครั้งที่ 15 (นั้ดนอกเวลา)	สรุปบทวนผลการเรียนรู้ตลอดภาคการศึกษา	- บรรยาย - แลกเปลี่ยนความเห็น - ถาม-ตอบ	รศ. ดร. วิไลภรณ์

หมายเหตุ: ตารางอาจมีการปรับเปลี่ยนเพื่อความเหมาะสม

หนังสืออ่านประกอบ

1.เอกสารและตำราหลัก

- สุรางค์รัตน์ วศินารมณ. (2554). การจัดการรายการณในงานสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปราชนธ์ บุญยวงศ์วิโรจน์ และคณะ. (2546). การนำระบบการจัดการรายการณมาประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทในชุมชน.
- วิไลภรณ์ โคตรบึงแก. (2562). การให้การปรึกษาสำหรับผู้ที่มีโรคเรื้อรังและสูญเสียจากเหตุการณ์ความรุนแรง. เอกสารประกอบการบรรยายโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะผู้ปฏิบัติงานเยียวยาฯ.
- กิตติพัฒน์ นนทปัทมดลย์. (ม.ป.ป.). นักสังคมสงเคราะห์กับการทำงานแทรกแซงภาวะวิกฤติ. เอกสารคำสอนวิชา สค. 222 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1.
- พิกุล นันทชัยพันธ์. (2557). การจัดการรายการณในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปี 2557 สมาคมบริบาลผู้ป่วยระยะสุดท้าย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (ม.ป.ป.). การจัดการรายการณ โครงการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางในครัวเรือน.

เอกสารและตำราอ่านประกอบ

ภาษาไทย

- กิตติพัฒน์ นนทปัทมดลย์. (ม.ป.ป.). นักสังคมสงเคราะห์กับการทำงานแทรกแซงภาวะวิกฤติ. เอกสารคำสอนวิชา สค. 222 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (ม.ป.ป.). การจัดการรายการณ โครงการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางในครัวเรือน.
- ปราชนธ์ บุญยวงศ์วิโรจน์ และคณะ. (2546). การนำระบบการจัดการรายการณมาประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทในชุมชน.
- พิกุล นันทชัยพันธ์. (2557). การจัดการรายการณในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปี 2557 สมาคมบริบาลผู้ป่วยระยะสุดท้าย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วิไลภรณ์ โคตรบึงแก. (2562). การให้การปรึกษาสำหรับผู้ที่มีโรคเรื้อรังและสูญเสียจากเหตุการณ์ความรุนแรง. เอกสารประกอบการบรรยายโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะผู้ปฏิบัติงานเยียวยาฯ.
- วิไลภรณ์โคตรบึงแก. (2555). การจัดการรายการณ:เครื่องมือในการประสานบริการอย่างมีประสิทธิภาพ. หนังสือรวมบทความศาสตร์และศิลป์การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในมิติสุขภาพ. กรุงเทพฯ: เจปรีนท์.

สุรางค์รัตน์ วศินารมณ. (2554). การจัดการรายกรณีในงานสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ภาษาต่างประเทศ

Holosko, M. J., & Parris, J. A. (2018). Social Work Case Management: Case Studies from the Frontlines. Oxford University Press.

Powell, S. K., & McLean, H. T. (2019). Case Management: A Practical Guide for Education and Practice. SAGE Publications.

Congress, E. P., & Brown, S. (2015). Case Management: Integrating Individual and Community Practice. Oxford University Press.

Grobman, L. M. (2013). The Social Work Field Guide to Case Management. White Hat Communications.